

Vaikų skaičiuotės

Vaikų folklore skaičiuotės nestokoja populiarumo ir šiomis dienomis. Dažnai ir dabar žaidimus, kuriuose reikia pasiskirstyti vaidmenimis, vaikai pradeda išsiskaičiuodami ir tokiu būdu išsiaiškindami, kuris vadovaus žaidimui.

Skaičiuotėms rinkti buvo pasirinktas ne visai tradicinis būdas. Pateikėjų – vaikų buvo prašoma skaičiuotes ne pasakyti, bet nupiešti ir užrašyti. Šitaip pavyko surinkti beveik du šimtus piešinių – skaičiuočių variantų. Jauniausi kūrinių autoriai – jau mokantys rašyti (paprastai didžiosiomis raidėmis) darželinukai (6 m. vaikai), vyriausi – penktų klasių moksleiviai. Surinkti kūrinių pasizymi vaikišku atvirumu, nuoširdumu ir netikėtu originalumu. Gavę užduotį, vaikai gana greit kibdavo į darbą, žinodavo ir mokėdavo, ką reikia nupiešti ir užrašyti.

Savaime suprantama, kad tekstą iliustruojantys piešiniai dažniausiai pasitaikydavo prasmingų žodžių turinčiose skaičiuotėse: antai užrašytoje populiarioje skaičiuotėje „Skrido oro lėktuvėlis“ (VDU ER* 2061/2 ir kt.) pamatysime nupieštą lėktuvą, piešiniai, vaizduojantys pastatus su užrašais „Mokykla“, „Kirpykla“, palydimi skaičiuotės teksto *Ėjo bernas į mokyklą ir užsuko į kirpyklą* VDU ER 2063/12, 2063/13 ir kt. Kartais vaikai prastai nugirstus ar nežinomus žodžius pakeičia sau suprantamais. Pavyzdžiui, mergaitės piešinyje kiškis pievoje vaizduojamas kartu su gausybe ežiukų, o skaičiuotės tekstas diktuoja: *Bėgo kiškis per ežieną, Įsidūrė koją vieną...* VDU ER 2066/8. (žr. 213 p.).

Piešinyje pavaizduoti skaičiuotė, kuri susideda iš beprasmiškų ar nesuprantamų žodžių, nėra paprasta. Šita užduotis iš vaiko reikalauja kūrybiškumo bei išradingumo. Dažnai vienuose tokiuose kūriniuose vaikai piešdavo patį veiksmažodį skaičiuočių metu, kituose meniškai skiemenimis užrašydavo skaičiuotės tekstą. Pavyko surinkti ir ne lietuvių kalba sakomų kūrinių: *Eine kleine Miki Maus Trog sich seine Hose aus. Trog sich wida an Un du bist dran!* VDU ER 2068/9/a.

Pažymėtina, kad ne visada vaikai supranta nelietuviškos skaičiuotės turinį, tad jų piešiniuose teksto siužetas dažniausiai neatsispindi. Kartais labai iškraipytai yra užrašomi visos skaičiuotės žodžiai (pvz., *Pamazgomu razvati...* VDU ER 2068/10).

* VDU ER – Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Etnologijos ir folkloristikos katedros rankraštynas.

Skaičiuočių paskirtis – (iš)skaičiavimas, tad labai dažnai jose aptiksime skaitmenų vardijimą (pvz., *Viens, du, trys – Zuikis ačiū jums sakys...* VDU ER 2061/19, 2061/20; *Viens, du, trys, keturi, penki – Tu išeiti jau turi...* VDU ER 2061/21; *Vienas, du, trys, Kalakutas ir gaidys!* VDU ER 2066/14). Populiarūs tekstai, kuriuose vietoj skaitmenų išvardijamos natos (pvz., *Do re mi fa sol la si, Ar dainuojate visi?* VDU ER 2061/12, 2061/13; *Do re mi fa sol la si, Sėdo kiaulė į taksi...* VDU ER 2063/2; *Kiaulė groja su pele, Do re mi, do re la!* VDU ER 2063/17). Kaip minėta, vaikai patys ne tik iliustravo skaičiuotes, bet jas ir užrašė. Pasitaikė kūrinijų, kurių natos savotiškai sujungiamos į žodžius: *Dorė, mirė, Ožka spyrė, O sol farė, Ožka barė...* VDU ER 2066/28.

Renkant iš vaikų šio žanro kūrinėlius, buvo užfiksuotas ganymo, piemenų dainų variantas, kurį pateikėja priskyre būtent skaičiuotėms:

*Šiū namo, šiū namo,
Liepė ponas gint namo.
– Pro kieno vartus?
– Pro pono vartus.
– Ką ponas veikia?
– Košę verda.
– Iš kokių miltų?
– Iš vienių glindų.
– Su kuo pamaišo?
– Su varlės koja.
– Su kuo užlieja?
– Su driežo taukais.*

Kas tą kalbą sukalbės, visą košę sulėpsės be druskos, be duonos VDU ER 2061/26.

Piešiniai skaičiuotės buvo renkami iš Kupiškio, Ukmergės, Kauno miestų, Prienų, Kaišiadorių bei Kauno rajonų vaikų 2010 metų pavasarį. Surinkti piešiniai patvirtino, kad vaikai moka įvairių skaičiuočių.

Šioje publikacijoje skaičiuotės dėstomos eilės tvarka pagal populiarumą ir variantų gausą. Pavieniai variantai grupuojami atsižvelgiant į skaičiuotės veikėjus. Kadangi toks grupavimas yra labai sąlygiškas, nes toje pačioje skaičiuotėje galima rasti įvairius veikėjus, yra atsižvelgiama ir į pateikėjo piešinio vaizdus. Skaičiuočių tekstai tvarkyti minimaliai (ištaisytos tik rašybos klaidos ir pakoreguota skyryba), stengiantis pateikti juos tokiais, kokie yra rankraščių rinkiniuose.

Giedrė Barkauskaitė

SKRIDO ORO LĒKTUVĒLIS (27 var.)

1. Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek reikēs vinių,
Pasakysi, drauge, tu! (VDU ER 2061/7,
2061/6, 2068/8).

VDU ER 2069/6

Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek reikēs vinių,
Atsakysi, drauge, tu! (VDU ER 2061/8).

Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek vinių reikēs prikalt,
Pasakysi, drauge, tu! (VDU ER 2061/2).

Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek reikēs vinių,
Pasakysi, mielas drauge, tu (VDU ER 2061/3, 2064/2, 2069/6).

Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek vinių reikēs,
Pasakyki, mielas drauge, tu (VDU ER 2067/4).

Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek vinių prireiks,
Pasakysi tu! (VDU ER 2061/9; 1 var., kur kai kurie žodžiai
neparašyti, o nupiešti – VDU ER 2061/4).

Skrido oro lēktuvēlis,
Jam sugedo motorēlis.
Kiek reikēs vinių,
Pasakysi tu! (VDU ER 2061/5, 2064/11, 2064/12, 2068/20; 5 var. praleistas
žodis „reikēs“ – VDU ER 2068/21, 2068/22, 2068/23, 2068/24, 2068/25).

Skrido oro lėktuvėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Kiek vinių jame yra,
Pasakysi tu... (VDU ER 2063/7).

Skrido oro balionėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Kiek vinių, pasakysi tu! (VDU ER 2063/8).

Skrido oro lėktuvėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Kiek vinių duosi tu? (VDU ER 2066/10/b; nupiešta, kad vaikas pasako skaičių).

Skrido oro lėktuvėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Pasakysi, drauge, tu,
Kiek jam reikia vinių (VDU ER 2068/7).

Skrido oro lėktuvėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Kiek vinių reikės,
Pasakyki, mielas drauge, tu (VDU ER 2067/7).

Skrido oro lėktuvėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Kiek reikės vaikų,
Pasakysi, drauge, tu (VDU ER 2068/18).

Skrido oro lėktuvėlis,
Jam sugedo motorėlis.
Kiek, pasakysi, drauge, tu (VDU ER 2068/19; praleisti keli skaičiuotės žodžiai).

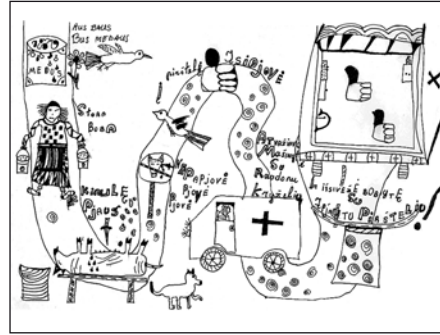
AUS, BAUS, BUS MEDAUS (15 var.)

A

2. Aus, baus, bus medaus,
Stora boba kiaulę pjaus.
Pjovė, pjovė – nepapjovė,
Į pirštelį įsipjovė.

Atvažiavo mašinytė
 Su raudonu kryželiu
 Ir išsivežė bobutę
 Su įpjautu piršteliu! (VDU ER 2069/7).

Baus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus.
 Pjovė, pjovė –
 Į pirštelį įsipjovė.
 Atvažiavo mašinėlė
 Su raudonu kryželiu (VDU ER 2067/3).

VDU ER 2069/7

Aus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus.
 Pjovė, pjovė – nepapjovė,
 Tik į pirštą įsipjovė! (VDU ER 2064/16).

Aus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus.
 Pjovė, pjovė – įsipjovė.
 Atvažiavo mašinėlė
 Su raudonu kryžiuku
 Ir išsivežė bobutę
 Su įpjautu piršteliu (VDU ER 2066/2).

B

3. Eni, beni, diki, daki,
 Urbi, šurbi, šmiki, šmaki,
 Aus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus (VDU ER 2061/25, 2067/6, 2065/1, 2065/2).

Eini, beini, diki, daki,
 Urbi, burbi, šmiki, šmaki,
 Aus, baus, duos medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus (VDU ER 2066/12).

Ėni, kėni, šmiki, šmaki,
 Orbi, sorbi, vikibaki,
 Aus, maus, bus medaus,
 Tave kiškis šaus! (VDU ER 2066/13).

Eni, beni, tiki, taki,
 Urbi, šmurbi, šmiki, šmaki,
 Aus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus (VDU ER 2068/6).

Eni, beni, diki, daki,
 Urbi, šurbi, šmiki, šmaki,
 Aus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus.
 Pjovė, pjovė –
 Į pirštelį įsipjovė.
 Atvažiavo mašinėlė
 Su raudonu kryželiu
 Ir išsivežė bobutę
 Su įpjautu piršteliu!!! (VDU ER 2068/14).

C

4. Aus, baus, bus medaus,
 Stora boba kiaulę pjaus.
 Ir atėjo toksai ponas,
 Išsišiepęs kaip šėtonas.
 Jo kelnaitės ratukinės
 Ir medalis ant krūtinės (VDU ER 2068/15).

D

5. Ritė bitė be ragų,
 Rikis kakis be ausų.
 Aus, baus, bus medaus,
 Storą ropę laukan raus (VDU ER 2069/11).

Ritė bitė be ragų,
 Kinlis binkis be ausų,
 Aus, maus, bus medaus,
 Storą ropę laukan raus! (VDU ER 2066/25).

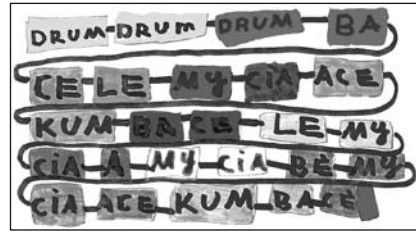
DRUM, DRUM, DRUMBACELĖ (13 var.)

A

6. Drum, drum, drumbacelė,
 Micė, acė, kumbacelė,

Micé a, micé bè,
 Micé, acé, kumbacé (VDU ER 2061/27).

Drum, drum, drumbacelè,
 Micé, ace, kumbacelè,
 Micé a,
 Micé b,
 Micé, ace, kumbace! (VDU ER 2062/12).

VDU ER 2068/3

Drum, drum, drumbacelè,
 Micé, acé, kumbacelè,
 Micé A, micé B,
 Micé, acé, kumba C (VDU ER 2064/7).

Drum, drum, drumbacelè,
 Micé, acé, kumbacelè,
 Micé A, micé B,
 Micé, acé, kumbacé (VDU ER 2064/8).

DRUM, DRUM, DRUMBACÉLÉ,
 MICÉ, ACÉ, KUMBACÉLÉ,
 MICÉ A, MICÉ BÈ,
 MICÉ, ACÉ, KUMBACÉ (VDU ER 2073/9).

Drum, drum, drum ba ce le,
 Mycia, acé, kum ba ce le,
 Mycia a, mycia bè,
 Mycia, ace, kum ba cé (VDU ER 2068/2, 2068/3, 2068/4, 2068/5).

Drum, drum bacele,
 Mice, ace, kumpa cele,
 Mice a, mice b,
 Mice, ace, kumpa c (VDU ER 2068/9/b).

DRUM, DRUM, DRUMBACÉLÉ,
 MYCIA, ACE, KUMBACÉLÉ (VDU ER 2068/26).

ABDRAN, CIKA, CELE,
 MICE, ACE, KUMBACELE.

MICE A, MICE B,
MICE, ACE,
KUMBACĖ (VDU ER 2068/1).

B

7. Drum, drum, drumbacėle,
Virė ragana burokėlį.
Dėjo paltį lašinių,
Maišė sriubą samteliu.
Jei pritrūks kažko tam virale,
Ragana pagaus tave! (VDU ER 2066/27).

DO RĖ MI FA SOL LA SI (7 var.)

A

8. Do rė mi fa sol la si,
Sėdo kiaulė į taksi.
Sumokėjo tris rublius
Ir nurūko į Šiaulius.
Šiauliuose paspaudė gaza
Ir nurūko į Kaukazą.
Iš Kaukazo į Berlyną
Tiesiai vokiečiui į klyną (VDU ER 2063/2).

Do rė mi fa sol la si,
Sėdo kiaulė į taksi.
Sumokėjo tris rublius
Ir nurūko į Šiaulius.
Iš Šiaulių paspaudė gaza
Ir nurūko į Kaukazą.
Iš Kaukazo į mėnulį,
Žiūri – triusikų neturi (VDU ER 2063/3; VDU ER 2063/4).

B

9. Do rė mi fa sol la si,
Laukė katinas taksi.
– Kam tau, katine, taksi,
Kad dar mažas tu esi? (VDU ER 2066/15, 2063/19).

C

10. Do re mi fa sol la si,
 Ar dainuojate visi?
 Kas neuždainuos kartu,
 Tas išeis, išėik tu! (VDU ER 2061/12, 2061/13).

LIPO RAGANA PER TVORĄ (6 var.)

11. Lipo ragana per tvorą
 Ir užmynė pomidorą.
 Pomidoras sprogo –
 Ragana ant stogo (VDU ER 2064/9, 2064/10, 2066/23, 2068/16).

Skrido ragana per tvorą,
 Bet užmynė pomidorą.
 Pomidoras sprogo –
 Ragana ant stogo (VDU ER 2063/18).

Skrido ragana per tvorą
 Ir užmynė pomidorą.
 Pomidoras sprogo –
 Ragana ant stogo (VDU ER 2069/10).

ŠLIUMPU PUMPU MEŠKINAI (6 var.)

12. Šliumpu pumpu meškinai,
 Laižo medų dovanai.
 Kas tuos meškinus nuvys,
 Tas ir medų išlaižys (VDU ER 2061/10, 2061/11, 2066/6, 2066/7, 2064/5).

Plumpu plumpu meškinai,
 Laižo medų dovanai.
 Kas tuos meškinus nuvys?
 Jis! (VDU ER 2069/8).

BURBULAS IR BURBULIENĖ (5 var.)

13. Burbulas su Burbulienė

Virė skanią vakarienę.

Burbulienė paragavo,

Burbulas į snukį gavo.

Burbulienė išvažiavo,

Burbulas laiškėlį gavo.

Tam laiškely parašyta:

„Burbulienė turi kitą“ (VDU ER 2061/24; [piešinyje priklijuotas vokelis ir ant jo parašyta: „Aš myliu kitą!!! Burbulienė!!!“ – G. B.]).

BURBULAS IR BURBULIENĖ

Virė skanią vakarienę.

Burbulienė paragavo,

Burbulas į snukį gavo.

Burbulienė išvažiavo,

Burbulas laiškėlį gavo,

Tam laiškely parašyta:

„BURBULIENĖ TURI KITA!“ (VDU ER 2062/1).

Burbulas su Burbulienė

Virė skanią vakarienę.

Burbulienė paragavo,

Burbulas į snukį gavo.

Burbulienė išvažiavo,

Burbulas laiškėlį gavo,

Tam laiškely parašyta:

„Burbulienė myli kitą!“ (VDU ER 2064/6).

Burbulas ir Burbulienė

Virė skanią vakarienę.

Burbulienė paragavo,

Burbulas per veidą gavo.

Burbulienė išvažiavo,

Burbulas laiškėlį gavo.

Tam laiškely parašyta:

„Burbulienė myli kitą!“ (VDU ER 2066/20).

Burbulas ir Burbulienė
 Virė skanią vakarienę.
 Burbulienė išvažiavo,
 Burbulas laiškėlį gavo.
 Tam laiškely parašyta:
 „Burbulienė turi kitą.“
 O tas kitas buvo velnias
 Ir numovė bobai kelnes! (VDU ER 2068/17).

SKRIDO BITĖ (5 var.)

14. Skrido bitė per smėlyną,
 Rado žydintį pelyną.
 Paragavo: „Oi, kartu!“
 Juo laižysi medų tu! (VDU ER 2073/2, 2073/3, 2073/4, 2073/5).

Skrido bitė per smėlyną,
 Rado žydintį smėlyną.
 Paragavo: „Oi, kartu!“
 Juo laižysi medų tu! (VDU ER 2073/1).

ŠOKO KIŠKIS PER VIRVUTĘ (4 var.)

15. Šoko kiškis per virvutę
 Ir įkrito į balutę.
 Bėk, bėk, paskubėk,
 Lipt iš balos jam padėk (VDU ER 2063/5).

Šoko kiškis per virvutę
 Ir įkrito į balutę.
 Bėki! Bėki! Paskubėki!
 Šitam kiškiui tu padėki! (VDU ER 2067/2).

Šoko kiškis per virvutę
 Ir įkrito į balutę.
 Bėk, bėk, paskubėk,
 Jam padėk (VDU ER 2065/3).

Kiškis šoko per virvutę
Ir įkrito į balutę.
Bėk, paskubėk,
Tam padėk (VDU ER 2065/4).

ĖJO BERNAS Į MOKYKLĄ (4 var.)

16. Ėjo bernas į mokyklą
Ir užsuko į kirpyklą.
Sumokėjo 3 rublius,
Jam paliko 3 plaukus (VDU ER 2063/12, 2063/13).

Ėjo kiškis į mokyklą
Ir nusuko į kirpyklą.
Sumokėjo tris rublius,
Jam paliko tris plaukus (VDU ER 2063/14).

Ėjo kiškis į mokyklą
Ir nusuko į kirpyklą.
Sumokėjo tris rublius,
Ir paliko tris plaukus [plaukus – G. B.] (VDU ER 2063/15).

ĖJO BARBĖ Į MOKYKLĄ (3 var.)

17. Ėjo Barbė į mokyklą,
Pasiėmusi taupyklę.
Kol ji varnas suskaičiavo,
Pinigėliai išgaravo! (VDU ER 2062/7),

Ėjo Barbė į mokyklą,
Pasiėmusi taupyklę.
Kol ji varnas suskaičiavo,
Pinigėliai išgaravo.
Kiek ten buvo pinigėlių,
Pasakysi, mielas drauge, tu! (VDU ER 2066/21).

Ėjo Barbė į mokyklą,
Pasiėmusi taupyklę.

Kol ji varnas suskaičiavo,
 Pinigėliai išgaravo.
 Kiek ten buvo pinigų,
 Pasakysi tu!!! (VDU ER 2066/22).

BĖGO PELYTĖ (3 var.)

18. Bėgo pelytė per pievytę
 Ir prasidūrė kojytę.
 Kraujas laš, laš, laš... (VDU ER 2063/10, 2063/11).

Bėgo pelytė per žolytę,
 Įsidūrė kojytę.
 Kraujas laša, laša, laša (VDU ER 2067/5).

VAIKAI NORI PABĖGIOTI (3 var.)

19. Vaikai nori pabėgioti,
 Bet nežino, kaip skaičiuoti.
 Viens, du, trys,
 Eina traukinys,
 Višta ir gaidys (VDU ER 2066/1, 2069/4).

Nori vaikai išvažiuoti,
 Bet nemoka suskaičiuoti.
 Viens, du, trys,
 Ir išeina TrauKinys! (VDU ER 2064/4).

PAMARSKOMU (3 var.)

20. Pamazgomu razvati (VDU ER 2068/10).

Pamarskomu ras, dva, try (VDU ER 2068/11).

Pamarskomu 1. 2. 3., ir jūreivis nuplukdys
 (VDU ER 2068/12).

VDU ER 2066/1

VAISIŲ SKAIČIUOTĖ (2 var.)

21. Kivis, mango, apelsinas,
Riešutas ir mandarinas.
Kas suvalgys juos,
Tas tuoj apsijuoks (VDU ER 2061/15).

Kivis, mangas, apelsinas,
Riešutas ir mandarinas.
Kas suvalgys juos,
Tas ir apsijuoks (VDU ER 2066/11).

ĖJO KIŠKIS PER KEMSYNĄ (2 var.)

22. Ėjo kiškis per kemsyną
Ir įklimpo į pelkyną.
Duokit zuikiui letenėlę
Ir ištraukit padarėlį.
Viens, du, trys,
Zuikis ačiū jums sakys (VDU ER 2061/19, 2061/20).

VIENS, DU, TRYS (2 var.)

23. Viens, du, trys,
Nusprogo senas arkllys.
Viens, du, trys, viens, du, trys,
Pirmas išeina gaidys.
Viens, du, trys, viens, du, trys,
O paskui – vištelės trys (VDU ER 2069/5).

1, 2, 3, 1, 2, 3 – pirmas išeina gaidys,
1, 2, 3, 1, 2, 3, o paskui – vištelės trys (VDU ER 2069/2).

SĖDI SENIS (2 var.)

24. Sėdi senis, kraipo ūsą,
Ant grindų jis mato blusą.
Blusa guli išsitiesus.
Senis manė, kad padvėsus.

Žiogas šoka per pievelę,
 O katytė gauda pelę.
 Kas to žiogo nepagaus,
 Sprigtą jis į kaktą gaus! (VDU ER 2061/23).

Sėdi senis, kraipo ūsą,
 Ant grindų jis mato blusą.
 Blusa guli išsitiesus.
 Senis manė, kad padvėsus! (VDU ER 2073/10).

LAPĖ SNAPĖ KEPĖ ŽUVĮ (2 var.)

25. Lapė snapė kepė žuvį,
 Vilkas varvino liežuvį.
 Ei, lapute, būk kaimyne,
 Duok vilkeliui pusę blyno (VDU ER 2061/1).

Lapė snapė kepė žuvį,
 Vilkas varvino liežuvį.
 Ei, lapute, būk kaimynė,
 Duok vilkeliui pusę blynų (VDU ER 2066/3).

BĖGO KIŠKIS (2 var.)

26. Bėgo kiškis per rugieną,
 Įsidūrė koją vieną.
 Bėgo mamai pasakyt,
 Įsidūrė koją kitą! (VDU ER 2063/20).

Bėgo kiškis per ežieną,
 Įsidūrė koją vieną.
 Bėgo mamai pasakyt,
 Įsidūrė koją kitą (VDU ER 2066/8).

MELAGIS MELAVO (2 var.)

27. Melagis melavo,
 Per tiltą važiavo.

VDU ER 2066/8

Rateliai užkliuvo,
Melagis nugriuvo!!! (VDU ER 2064/1).

Melagis melavo,
Per tiltą važiavo.
Ratukas užkliuvo,
Melagis išgriuvo (VDU ER 2064/13).

TUPI ŽVIRBLIS KAMINE (2 var.)

28. Tupi žvirblis kamine
Su lapine kepure.
Tu, žvirbleli, pulsi,
Visas susikulsi! (VDU ER 2064/3).

Tupi žvirblis kamine
Su lapine kamine [kepure – G. B.].
Tu, žvirbli, griūsi,
Visas susikulsi (VDU ER 2064/17).

EN, DEN, DU (2 var.)

29. En, den, du,
Paparmali ū.
Paparmali, izarmali,
En, den, du,
Ir išeini laukan tu! (VDU ER 2064/14).

En, den, diu,
Paparmali ū.
Uzermali, paparmali,
Endendu,
Ir iškrisi, mielas drauge, tu! (VDU ER 2066/10/a).

STRYK PASTRYK (2 var.)

30. Stryk pastryk,
Tra lia lia!
Kas iškris,
Tas gale!!! (VDU ER 2064/15).

Stryk pastryk,
Tra lia lia!
Kuris liks,
Tas gale! (VDU ER 2062/3).

ŠULDU BULDU (2 var.)

31. Šuldu buldu, šakar makar,
Kas girdėjo katę vakar
Naktį kaukiant prieš mėnulį,
Turi eit dabar už durų! (VDU ER 2066/19, 2064/18).

DRAUGE DRUGELI (2 var.)

32. Drauge drugeli, man pasakyk,
Kur šiandien tu nakvosi iki ryt? (VDU ER 2073/6, 2073/7).

EINA KIŠKIS (2 var.)

33. Uda, uda, udada,
Eina kiškis su barzda.
Per miškelį, per laukus
Eina kiškis pas vaikus.
Bėgo kiškis per tiltuką,
Susitiko Pilypuką.
– Oi Pilypai Pilypai,
Ko nuo tilto nukrypai? (VDU ER 2066/26).

Eina kiškis per tiltuką
Ir sutinka Pilypuką.
– Ei tu, Pilypuk,
Tik nuo tilto nenugriūk! (VDU ER 2063/16).

PAUKŠČIAI IR VABZDŽIAI

34. Per viens, per du,
Tiku, taku,
Ėjo gandras
Ilgu snapu (VDU ER 2069/3).

35. Skrido šarka pas vaikus
 Ir skaičiavo juos visus:
 – Viens, du, trys, keturi, penki,
 Tu išeiti jau turi (VDU ER 2061/21).

VDU ER 2063/21

36. Skrido šarka per giraitę,
 Nešėsi ji kepuraitę.
 Kas kepurę tą pagaus?
 Tas! (VDU ER 2066/17).
37. Vilnius, Kaunas ir Klaipėda,
 Kur saldinius labai ėda.
 Vienas, du, trys,
 Kalakutas ir gaidys! (VDU ER 2066/14).
38. Plaukė jūroj lagaminas,
 O jame narsus pingvinas.
 Jeigu netiki – išeik!!! (VDU ER 2062/9).
39. Bituta, bituta,
 Saldi tavo uodega.
 Kad pavyčia – paragaučia,
 Kad pavyčia – palaižyčia (VDU ER 2063/21).
40. Ritė ritė darbštuolytė,
 Vos pašildo ją saulytė,
 Dirba, renka uoliai,
 Kad iškeptų jums meduolį (VDU ER 2062/2).
41. Bitė, bitė, zi zi zi,
 Pasakyk, kur gyveni?
 – Mano namas – avilyš,
 Ten yra medaus skurys [korys – G. B.] (VDU ER 2073/8).
42. Bitė ritė baltaragė,
 Oras voras be ragų.
 – Kur važiuoji?
 – Į Pilviškį.
 – Ką ten pirksi?
 – Trumpakiškį (VDU ER 2067/1).

43. Eni, beni, diki, daki,
 Urbu, šurbu, šmiki, šmaki.
 Skrido bitė per aruodą,
 Nusilaužė sparną juodą.
 Apsisuko tris kartus,
 Nusilaužė du ragus (VDU ER 2066/4).

GYVŪNAI

44. Prie balutės vieną kartą
 Kiškiai piškiai virvę tempė.
 Kai virvutė jiems nutrūko,
 Tai į mišką jie nurūko.
 Pelėda juos suskaičiavo,
 Vieną jų ji pasigavo.
 O kiek liko, jei žinai,
 Pasakyki mintinai (VDU ER 2065/5).
45. Šakutė makutė taukšt,
 Per uodegą pliaukšt! (VDU ER 2069/9).
46. Uda, uda, uda da,
 Eina kiškis su lazda.
 Per miškelį, per laukus
 Eina kiškis pas vaikus! (VDU ER 2062/5).
47. Ėjo kiškis per pusnyną,
 Ogi žiūri – dūmai kyla.
 Sako zuikis – užrūkys,
 O mamytei nesakys (VDU ER 2063/1).
48. Bėgo briedis pro vartus,
 Nusilaužė du ragus.
 Kas ragus tuos pasiims,
 Į žaidimą tą priims (VDU ER 2061/22).
49. Bėgo lapė per miškelį
 Ir sutiko storą pelę.
 Ta laputė pelę AM! (VDU ER 2061/18).

50. Kiaulė groja su pele,
Do rė mi, do rė la! (VDU ER 2063/17).
51. Ėjo ežiukas per mišką,
Prisirinkęs tošies,
Parsinešė namo
Ir išvirė košės (VDU ER 2069/1).
52. Dorė mirė,
Ožka spyrė.
Kam pataikė,
Tas ir mirė.
Dorė mirė,
Ožka spyrė,
O sol farė,
Ožka barė.
Dorė mirė,
Karvė spyrė.
Ir įspyrus
Pasigyrė (VDU ER 2066/28).
53. Eine kleine Miki Maus
Trog sich seine Hose aus.
Trog sich wida [wieder – *G. B.*] an,
Un [und – *G. B.*] du bist dran! (VDU ER 2068/9/a).

(NE)ŽMONĖS

54. Truku, ruku, keturuku,
Vežė bobą ant ratukų.
Tie ratukai subyrėjo,
Ir bobutė išdardėjo (VDU ER 2065/6).
55. Miega ponas ir sapnuoja,
Kad į karą atvažiuoja.
Turi žirgą ir karietą,
Ir auksinį pistoletą (VDU ER 2062/4).

56. Lipo žydas kopėčiom
 Ir nukrito netyčiom.
 Imkit, vaikai, pagaliuką
 Ir užmuškite tą žyduką (VDU ER 2066/9).

57. Važiavo žmogus keliu,
 Jam sulūžo ratai.
 Kiek reikės vinių
 Ratams pataisyti,
 Pasakysi tu!
 – Trijų!
 – Viens, du, trys (VDU ER 2066/18).

Važiavo žmogus keliu,
 Jam sulūžo ratai.
 Kiek reikės vinių ratams pataisyti?
 – Dešimt! (VDU ER 2062/11).

58. Šiū namo, šiū namo.
 Liepė ponas gint namo.
 – Pro kieno vartus?
 – Pro pono vartus.
 – Ką ponas veikia?
 – Košę verda.
 – Iš kokių miltų?
 – Iš vienu glindų.
 – Su kuo pamaišo?
 – Su varlės koja.
 – Su kuo užlieja?
 – Su driežo taukais.
 Kas tą kalbą sukalbės, visą košę sulėpsės, be druskos, be duonos
 (VDU ER 2061/26).

59. Viens, du, trys – tu esi kvailys!
 4, 5, 6 – proto neturi,
 7, 8, 9 – kas tu esi! (VDU ER 2062/6).

60. Vaikai, vaikai vanagai,
 Šokit, grokit kaip žiogai.

Tam, kas šokti nemokės,
Varnas gaudyti reikės (VDU ER 2061/17).

61. Sėdėjo senis ant šakos,
Laukė karo pabaigos.
Triokšt nulūžo ta šaka,
Štai ir karo pabaiga! (VDU ER 2062/8).

62. SKRENDA RAGANA GAURUOTA
APSIŽERGUS ILGĄ ŠLUOTĄ,
APSIGAUBUS SKARELE
IR DAINUOJA TRA LIA LIA (VDU ER 2063/9).

VDU ER 2061/14

63. Skrido ragana per pievą.
Žiūri – ten raganius miega.
Bumt į kaktą jam su šluota!
Capt raganius ilgą kotą:
– Suskaičiuok iki penkių,
Tai paleisiu be guzų! (VDU ER 2061/14).

64. Stovėjo velniukas,
Nulūžo ragiukas,
Trekšt! (VDU ER 2063/22).

65. Sėdi nykštukas aukštam balne,
Jis turi daug gražių spalvų.
Kokią spalvą tu norėtum,
Išsirinkti ją galėtum (VDU ER 2066/16).

AUGALAI

66. Augo medelis,
Nukrito lapelis,
Bumt! (VDU ER 2061/16).

67. Šitam dideliam krepšely
Yra daug gražių gėlių.
Kiek yra gėlių,
Pasakysi tu! (VDU ER 2064/19).

ĮVAIRŪS

68. Adata, padata,
 Šypso, vypo,
 Kunkul, runku,
 Tekšt! (VDU ER 2063/6).
69. VA-SKI-ČI (VDU ER 2068/13; skaičiuoja, kiek kas pirštų parodė).
70. Eni, beni, diki, daki,
 Bitė maža
 Storą mešką tuoj pagaus (VDU ER 2066/5).
71. Stovime visi ratu,
 Kas bebūtum, stok ir tu.
 Suskaičiuokim, kiek vaikų žais!
 Vienas, antras ir dar du
 Bėga slėptis po lapu,
 Tik tas šernas tinginys neis.
 Rugiagėlės žydros,
 Purienos geltonos,
 O katinas genijus
 Vis guli ant šono.
 Sau guli ir nieko neveikia daugiau,
 Tad greitą pelytę pagauti teks tau! (VDU ER 2066/24).
72. Rieda, bilda traukinys,
 Mašinistas jo – vėžys.
 Būtų viskas neblogai,
 Bet važiavo atbulai.
 Nuvažiavo į Paryžių
 Ir pamatė puodą ryžių.
 Šaukštą man, šaukštą jam,
 Nebeliko nė vienam! (VDU ER 2062/10).

Parengė *Giedrė Barkauskaitė*

Publikacija parengta vykdant Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo, nuo 2010 m. Lietuvos mokslo tarybos remiamą mokslinių tyrimų projektą „Tradicijų tęstinumas ir kaita šiuolaikiniame lietuvių folklore: tyrimai ir sisteminimas“.